

**ภูมิหลังทางครอบครัว กระบวนการตั้งคัมภีร์ และการเปิดรับรายการโทรทัศน์
ประเภทสารคดีเชิงสืบสวน ของเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน**

นางสาวรุ่งรวี รัตนคำรงอักษร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิทยาศาสตรพัฒนการ ภาควิชาการประถมศึกษาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974 - 638 - 868 - 1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**FAMILY BACKGROUND, SOCIALIZATION, AND EXPOSURE TO
INVESTIGATIVE REPORTING TV PROGRAMS OF CHILDREN AND JUVENILE
WITH DEVIANT BEHAVIOR**

Miss Rungrawee Rattanadamrongaksorn

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Development Communication**

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

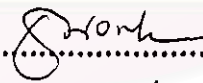
ISBN 974 - 638 - 868 - 1

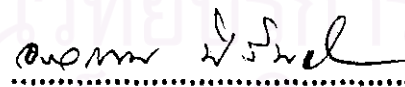
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ภูมิหลังทางครอบครัว กระบวนการสังคมกรรม และการเปิดรับ
รายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวน ของเด็กและเยาวชน
ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน
โดย นางสาวรุ่งรวิ รัตนคำรังอักษร
ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. อรวรรณ ปิณฑน์โอวาท

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาดมหลักสูตรปริญญาโทบริหารบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์อรรถกวีวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวิ นุชิต)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. อรวรรณ ปิณฑน์โอวาท)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. เสถียร เชษฐประทีป)

รุ่งวิ รัตนคำรงค์อักษร : ภูมิหลังทางครอบครัว กระบวนการสังคมกรรม และการเปิดรับ
รายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนของเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน
(FAMILY BACKGROUND, SOCIALIZATION , AND EXPOSURE TO
INVESTIGATIVE REPORTING TV PROGRAMS OF CHILDREN AND
JUVENILE WITH DEVIANT BEHAVIOR) อ. ที่ปรึกษา: รศ. ดร. อรวรรณ
ปิตันธนโสภาท. 184 หน้า. ISBN 974-638-868-1

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภูมิหลังทางครอบครัว กระบวนการสังคมกรรม การ
เปิดรับและแรงงูใจในการเปิดรับรายการโทรทัศน์ และการเปิดรับและแรงงูใจในการเปิดรับ
รายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิงสืบสวนของเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในทางที่
ผิดกฎหมาย โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึกกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน ที่เป็นเด็กและเยาวชน
ที่อยู่ในบ้านมดคา บ้านกรุณา บ้านนุทิตาและบ้านปรานี

ผลการศึกษาพบว่า

1. เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนส่วนมากมีภูมิหลังทางครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์
เช่น บิดามารดาแยกทางกัน บิดามารดาหรือคนใดคนหนึ่งเสียชีวิต บิดามารการชราตายคน และ
การที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดา เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรม
เบี่ยงเบนส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ

2. เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีสมาชิกในครอบ
ครัวมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน (ร้อยละ 92.5) เช่น เล่นการพนัน ดื่มสุรา เสพยาเสพติด การทะเลาะ
วิวาท และกระทำผิดกฎหมาย รองลงมาเป็นครอบครัวที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย
(ร้อยละ 52.5) และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุมที่ลงโทษทางกาย (ร้อยละ 40) ตาม
ลำดับ

3. การศึกษาการเปิดรับและแรงงูใจในการเปิดรับรายการโทรทัศน์ พบว่า เด็กและ
เยาวชนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนเปิดรับรายการละคร มากที่สุด รองลงมาเป็นรายการวาไรตี้ ทอล์ค
โชว์ และรายการเกมโชว์ ตามลำดับ สำหรับแรงงูใจในการเปิดรับรายการโทรทัศน์พบว่า มี
การเปิดรับเพื่อนำเวลามากที่สุด รองลงมาเป็นการเปิดรับเพื่อการพักผ่อนและความสนุกสนาน
เพื่อรับทราบข่าวสารและนำไปเป็นหัวข้อสนทนากับเพื่อน และเพื่อหลีกเลี่ยงสังคม ตามลำดับ
นอกจากนี้ยังชื่นชอบละครหรือภาพยนตร์แนววัยรุ่นมีปัญหาครอบครัว ดิสซาเซตติค และมี
การต่อสู้กัน เนื่องจากเห็นว่ามีความสอดคล้องกับชีวิตตนเอง และยังมีการเขียนแบบทั้ง
พฤติกรรมที่ดีและไม่ดีของตัวเอง เช่น การกระทำผิดกฎหมาย การทูลงจา การแต่งกาย และการ
รวมกลุ่มก่อความวุ่นวายต่างๆ

4. การศึกษาการเปิดรับและแรงงูใจในการเปิดรับรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดีเชิง
สืบสวน พบว่าเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนมีการเปิดรับรายการเพื่อความสนุกสนาน
คั่นคั่น รองลงมาเป็นการเปิดรับเพื่อเรียนรู้ทักษะการกระทำผิดกฎหมาย เพื่อนำไปเป็นหัวข้อ
สนทนากับเพื่อน เพื่อรับทราบข่าวสารเพื่อป้องกันตัว และเปิดรับเนื่องจากเห็นว่ามีความ
สอดคล้องกับชีวิตของตนเอง ตามลำดับ

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา ๒๕๕๐

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ออรรณ อธิกุล
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

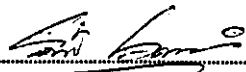

3971477028 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION
KEY WORD: FAMILY BACKGROUND / SOCIALIZATION/ EXPOSURE TO TV PROGRAMS /
EXPOSURE TO INVESTIGATIVE REPORTING TV PROGRAMS / CHILDREN
AND JUVENILE WITH DEVIANT BEHAVIOR
RUNGRAWEE RATTANADAMRONGAKSORN : FAMILY BACKGROUND,
SOCIALIZATION, AND EXPOSURE TO INVESTIGATIVE REPORTING TV
PROGRAMS OF CHILDREN AND JUVENILE WITH DEVIANT BEHAVIOR.
THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. ORAWAN PILUNOWAD, Ph.D. 184 PP.
ISBN 974-638-868-1

The purpose of this research was to examine family background, socialization, and exposure to TV programs and investigative reporting TV programs of children and juvenile with deviant behavior who broke the law. The methodology was indepth interview of 40 subjects sampling group being children and juvenile in the Offices of Observation and Protection Centre : Baan Metta, Baan Karuna, Baan Mutita, and Baan Prance.

The findings of study :

1. The children and juvenile with deviant behavior mostly had the imperfect family background such as having separated parents, having dead father or mother, having father involving several wives, and being adopted children. In addition, it was found that children and juvenile with deviant behavior mostly came from families of which economic and social class was low.
2. The children and juvenile with deviant behavior mostly came from first, the families having deviant behavior (92.5 percent) such as gambling, alcohol drinking, drug addicting, quarrelling, and law breaking ; second were the laissez-faire rearing families (52.5 percent), and third, the autocratic rearing families (40 percent).
3. For the study on exposure to TV programs and motivation, it was found that the children and juvenile with deviant behavior expose themselves to Drama, Talk Show Variety program, and Game Show program, respectively. On their motivation of exposure to TV programs, it was found that the exposures were for time killing, relaxing and joyfulness, receiving messages for talking topics with their friends, and escaping from society, respectively. Further , it appeared that the children and juvenile with deviant behavior favored the dramas or movies on youngsters having family problems, being drug addicted, and having physical aggression due to seeing that the contents were similar to their own lives. Also, they imitated some good and bad actors' behaviors such as law breakings, talking and dressing styles, and getting together to commit some disturbances of peace.
4. For the study on exposure to investigative reporting TV programs, it was found that children and juvenile with deviant behavior mostly watched programs for being joyful and thrilling, learning law breaking skills, taking the messages to be the topics for talking with their friends, getting information for protecting themselves, and seeing that the contents were in accordance with their lives, respectively.

ภาควิชา..... การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา..... นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา..... ๒๕๕๐

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของ รศ. ดร.อรวรรณ พิطنธน์โอวาท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ช่วยเหลือให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขตลอดเวลาการทำวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจาก รศ. ดร. ธนวิบูลย์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรศ. ดร. เสถียร เซษประทีป กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำในการทำวิจัย จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณอุปมาพร สุจริตกุล ผู้อำนวยการสถานพินิจและพิทักษ์เด็กและเยาวชนกลาง และคุณประทีป ผลดวงศ์ ผู้อำนวยการกองควบคุมประพฤติ สถานพินิจกลาง และเจ้าหน้าที่ประจำกองแรกรับและสถานพิทักษ์มาทั้ง 4 แห่งของสถานพินิจกลาง ได้แก่ คุณจันทิมา วณิชวัฒน์ คุณวัชริน แม่นอำ คุณศศิพร แม้นนทรรัตน์ และคุณพัทนี เวทสุภรณ์ ที่ให้ความช่วยเหลือตลอดระยะเวลาการเก็บข้อมูลรวมทั้งขอกราบขอบพระคุณนายแพทย์ธนวิวิทย์ ทุมจันทร์ จิตแพทย์ประจำโรงพยาบาลสมเด็จพระยา ที่ได้กรุณาตรวจสอบคำถามในการสัมภาษณ์และแนะนำข้อแก้ไข และขอขอบคุณบริษัทแปซิฟิค อินเทอร์เน็ตคอมมิวนิเคชั่น จำกัด ผู้ผลิตรายการตามล่าหาความจริง บริษัทวีดีโออาร์ท เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด ผู้ผลิตรายการเบาะแส รวมทั้งบริษัท อีริค โปรดักชั่น จำกัด และบริษัทแอ็คชั่นวัน สตูดิโอ จำกัด ผู้อำนวยการผลิตรายการและผู้ผลิตรายการเจาะคดีดัง ที่กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิจัยครั้งนี้

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ญาติพี่น้อง เพื่อนๆและคนใกล้ชิดทุกท่านที่เป็นกำลังใจตลอดการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

รุ่งรวี รัตนดำรงอักษร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
1.3 ปัญหาในการวิจัย.....	10
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	10
1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	11
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
2 ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
2.1 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการเลือกเปิดรับสื่อ.....	14
2.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของการสื่อสารและสื่อมวลชน.....	18
2.3 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อมวลชน.....	21
2.4 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้.....	26
2.5 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการสังคมกรรม.....	29
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู.....	31
2.7 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมเบี่ยงเบน.....	34
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	43
	3.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	44
	3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	46
	3.3 การทดสอบเครื่องมือ.....	47
	3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
	3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
	4.1 ข้อมูลด้านประชากรและภูมิหลังทางครอบครัว.....	52
	4.2 กระบวนการสังคมนา.....	64
	4.3 รูปแบบและเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดี เชิงสืบสวน.....	89
	4.4 การเปิดรับและแรงงูงใจในการเปิดรับรายการโทรทัศน์.....	105
	4.5 การเปิดรับและแรงงูงใจในการเปิดรับรายการโทรทัศน์ ประเภทสารคดีเชิงสืบสวน.....	119
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	130
	5.1 สรุป.....	130
	5.2 อภิปรายผล.....	140
	5.3 ข้อเสนอแนะ.....	155
	รายการอ้างอิง.....	159
	ภาคผนวก.....	165
	ภาคผนวก ก.....	165
	ภาคผนวก ข.....	176
	ภาคผนวก ค.....	182
	ประวัติผู้เขียน.....	184

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนต่อสังคม.....	21
2 แสดงโครงสร้างของรายการตามล่าหาความจริง.....	91
3 แสดงชื่อตอนที่ออกอากาศในปี พ.ศ. 2539.....	93
4 แสดงชื่อตอนที่ออกอากาศในปี พ.ศ. 2540.....	96
5 แสดงโครงสร้างของรายการเบาะแส.....	99
6 แสดงเนื้อหาของรายการเบาะแสในปี พ.ศ. 2539.....	100
7 แสดงเนื้อหาของรายการเบาะแสในปี พ.ศ. 2540.....	100
8 แสดงโครงสร้างของรายการเจาะคดีดัง.....	103
9 แสดงเนื้อหารายการเจาะคดีดัง.....	104
10 แสดงความบ่อยครั้งและระยะเวลาในการเปิดรับรายการ โทรทัศน์.....	106
11 แสดงช่วงเวลาที่มีการเปิดรับรายการ โทรทัศน์.....	109
12 แสดงรายการ โทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับ.....	112
13 แสดงรายการการเปิดรับรายการ โทรทัศน์ประเภทสารคดี เชิงสืบสวน.....	119

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงแบบจำลองสิ่งเร้า-การตอบสนอง.....	22
2	แสดงกระบวนการเกิดของผลของการถือสาร.....	23
3	แสดงผลกระทบของสื่อมวลชนต่อการรับรู้และทัศนคติ.....	24

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย